

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01100 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2019-06-04 Nr. (15) - SD- 324
I 2019-05 -23 Nr. (19.1-33) STAP- 38

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos savivaldybių asociacija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2,13 ir 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir, apibendrinusi iš savivaldybių gautas pozicijas, teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Dauguma savivaldybių pritaria, kad vaikų dienos centrų valstybinės programos lėšos būtų perduotos savivaldybėms, tačiau nepitaria socialinės priežiūros paslaugų akreditavimo terminui. Savivaldybės pažymi, kad iki šiol nėra parengtų būtinų poįstatyminių teisės aktų projektų, tokių, kaip Socialinės priežiūros paslaugų akreditavimo tvarkos, Reikalavimų socialinės priežiūros paslaugoms teikti, Socialinės priežiūros paslaugų finansavimo tvarkos. Todėl savivaldybės **neturi galimybės objektyviai vertinti įstatymo projekto.**

2. Savivaldybės pažymi, kad ministerijos vykdoma vaikų dienos centrų finansavimo programa aiškiai parodė, kad būtina užtikrinti vaikų dienos centrų teikiamų paslaugų nenutrūkstamą tęstinumą. Todėl negalime pritarti projekto 4 str., kuriame numatyta, kad vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos akredituojamos nuo 2020 m. sausio 1 d., o Socialinės apsaugos ir darbo ministerija šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus priima iki 2020 m. gruodžio 31 d. Manome, kad vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos turi būti akredituotos **iki 2020 m. sausio 1 d.** tam, kad nuo 2020 m. sausio mėn. nenutrūkstamai būtų teikiamos paslaugos vaikams. Tai reiškia, kad akreditavimui būtini teisės aktai turi būti parengti vėliausiai iki 2019 m. rugsėjo mėn. Savivaldybių nuomone, visos socialinės priežiūros paslaugos turėtų būti akredituojamos nuo 2021 m. sausio 1 d., nes tiek savivaldybėms, tiek ir nevyriausybinėms bei privačioms organizacijoms turi būti numatytas realus terminas pasiruošti akreditavimui. Savivaldybės akcentuoja, kad nei jos, nei socialinės priežiūros paslaugų teikėjai nėra susipažinę su paslaugų akreditavimo tvarkos aprašu ir reikalavimais paslaugų teikimui, nebuvo iki šiol jokių išsamesnių paaiškinimų ir diskusijos.

3. Atkreipiame dėmesį, kad Vietos savivaldos įstatyme savivaldybėms nėra reglamentuota funkcija vykdyti socialinių paslaugų įstaigų teikiamų socialinės priežiūros paslaugų akreditavimo. **Manome, kad ši funkcija turi būti reglamentuota Vietos savivaldos įstatyme.** Atkreipiame dėmesį, kad Socialinių paslaugų įstatyme savivaldybėms numatyta savarankiškoji funkcija - kontroliuoti teikiamų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę negali būti prilyginta šių paslaugų akreditavimo funkcijai, nes funkcijų įgyvendinimo mechanizmai iš esmės yra skirtingi. Nesusipažinus su poįstatyminiais teisės aktų projektais, savivaldybėms kyla daug klausimų, pvz. kiek papildomų lėšų reikės naujos akreditavimo funkcijos vykdymui, neaišku, kiek laiko užtruks akreditavimo procedūros, kiek ir kokių reikės rinkti dokumentų ir kt.

4. Kai kurių savivaldybių nuomone, socialinės priežiūros paslaugų akreditavimą turėtų vykdyti ne savivaldybės, o Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, nes didžioji dalis šių paslaugų artimiausius trejus metus bus teikiama įgyvendinant ministerijos administruojamus ES Struktūrinių fondų finansuojamus projektus. Tokiu būdu būtų užtikrintas vienodas socialinės priežiūros paslaugų akreditavimo tvarkos taikymas visose savivaldybėse.

5. Atkreipiame dėmesį, kad projekto 13 str. 4 d. 5 punktas prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 50 str. 3 daliai, kurioje reglamentuota, kad, "savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių tarybų ar jų vykdomų institucijų patvirtintiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti".

6. Savivaldybės pažymi, kad reikėtų peržiūrėti ir 2006 m. patvirtintą Socialinių paslaugų plano rengimo metodiką, kuri neatitinka šiuolaikinės praktikos. Savivaldybės pagal teisės aktus rengia Metinius veiklos planus, Strateginius planus ir juose numato paslaugų finansavimą. Socialinių paslaugų planas yra perteklinis, be to, jo rengimo terminai nėra tinkami, nes einamųjų metų spalio mėn. savivaldybės neturi galimybių numatyti realaus šių paslaugų finansavimo ateinančiais metais.

Apibendrinant savivaldybių raštus, norime akcentuoti, kad svarbu užtikrinti, kad tiek nevyriausybinių organizacijų, tiek savivaldybės turėtų pakankamai laiko pasiruošti naujiems reikalavimams. Reikėtų kuo greičiau parengti paslaugų akreditavimui būtinus poįstatyminius teisės aktų projektus, naują socialinės priežiūros paslaugų finansavimo tvarką, kad būtų galima tinkamai pasirengti naujiems darbams. Šiuo metu pvz. vien Vilniaus m. savivaldybėje socialinės priežiūros paslaugas vaikų dienos centruose teikia apie 40 NVO. Tikėtina, kad dalis dabar veikiančių organizacijų neatitiks keliamų reikalavimų, tokioms organizacijoms reikės papildomų finansinių išteklių, kurių organizacijos gali ir neturėti, todėl iškyla rizika, kad gali sumažėti šių paslaugų prieinamumas vaikams.

Direktorė

R. Žakaitienė